

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Dobogó elnevezésű erdőrészlet

Utoljára módosítva: 2013-11-08 20:25:17

Megye: Vas

Községhatár: Körmend

A terület kiterjedése: 29.9 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1985

GPS koordináták: EOV: 461000; 186700

Felmérést végző személy(ek) neve: Gyöngyössy Péter

E-mail címe(k): kerekerdo@invitel.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A terület Horvátnádalja (közigazgatásilag Körmendhez tartozik) település közelében található, A Pinka és a Rába közé ékelődő erdő tartozik ide. Gépkocsival a 8. számú főúton Körmendről nyugat felé haladva érhető el kb 5 km-t megtéve. A Horvátnádalját jelző táblánál balra, illetve dél felé kell lefordulni. A településen egészen egy "T" kereszteződésig kell haladni, itt balra letérve a régi malomig kell menni. Itt célszerű leparkolni, de száraz időben egy földúton kb 200 métert még haladhatunk egészen a Pinkát kísérő árvízvédelmi töltésig. Innen gyalogosan a fahídon át jutunk be a területre. Gyalogosan Körmendről, vagy Horvátnádalja Vasútállomásról a körgáton a hídig kell gyalogolni kb 2-3 km-t.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): A terület a Pinka és a Rába közé ékelődő ártéri terület. Egyik utolsó maradéka a Rába völgyében egykor nagy kiterjedésben meglévő ártéri erdőknek. A Dunántúl egyik legjelentősebb és legszebb tavaszi tűzike erdeje. Egy 2009-ben végzett felmérés (becslés) szerint több mint ötmillió tő tűzike nyílik itt március elején. A "Dobogó" elnevezésre nincs pontos adat, a térség lakóitól kapott magyarázat szerint valamilyen csata helyszíne volt a terület, mely eredetileg nemcsak az erdőt jelentette. Még az un. I. katonai felmérés térképei is nagy összefüggő erdőségeket jelöltek a Rába mentén. Így Csákánydoroszlótól Körmendig is nagy összefüggő erdők voltak. A nagy erdőtömbök röpké 100 év alatt töredékké zsugorodtak és feldarabolódtak. Az 1860-as kataszteri térképek jól jelzik ezt. A Rába völgyében egészen a XX. század első feléig folytatódott az erdők kiirtása. A Dobogó nevű erdő is ekkorra nyerte el mai méretét. Északról, az erősen szabályozott mesterséges mederben folyó Pinka, Délről a Rábára futó nagyrészt műveletlen bebokrosodott mezőgazdasági ártéri területek határolják. Délkeleten egy időszakos holtág, Keletről hasonló erdőrészek határolják. A területet rendszeresen előnti az árvíz. Az erdő zöme ma zárt gyertyános kocsányos tölgyes jellegét mutatja. Az egykori középerdő üzemében végzett erdőgazdálkodás nyomait őrzik a 100-120 éves terebélyes tölgyek és a közöttük meglévő 50-60 éves zömmel gyertyánból álló fiatalabb faállomány. Sajnos az öreg tölgyekből mára alig maradt. A Pinka mentén bokorfüzes szegélyt találunk. Kisebb foltokon keményfás ligeterdőre utaló fajok is jelen vannak. A zárt erdőben is ott van elegyként a magas kőris, a vénic szil, a madárcseresznye és a kislevelű hárs. A lágyszárú flóra diverzitása is kimagasló. Olyan védett és értékes növényfajokat találunk itt mint: nyugati csillagvirág (*Scilla drunensis*), madárfészek (*Meottia nidus-avis*), széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*), hóvirág (*Galanthus nivalis*), gyapjas boglárka (*Ranunculus lanuginosus*), magyar varfű (*Knautia drymeia*), farkaszőlő (*Paris quadrifolia*), foltos konytvirág (*Arum maculatum*). A területet délkeletről határoló holtág már nem része a védett területnek, bár csapadékos években jelentős vizes élőhelyé alakul. A keletről határoló nem védett erdőrészletben is sok tűzike található, de leromlottabb erdő, akác foltokkal. A felmérés évében (2013.) februárban jelentős árvíz volt. A terület mélyedéseiben sokáig megállt a víz, a holtágak színültig teltek vízzel. Júliusra a vizek eltűntek, csak a holtágak legalacsonyabb pontjain volt némi víz. A tölgyes aljnövényzetét júliusban a foltos árvacsalán uralta, helyenként teret adva az erdei varázslófűnek, erdei tisztesfűnek. A szegélyekben és a környező nyílt területeken sok a nagy és kanadai aranyvessző, a bíbor nebáncsvirág és a japán keserűfű. Felhasznált források: 1.)<http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Ökohydro Kft, (2007., Szombathely): Dobogó erdő, helyi jelentőségű természetvédelmi terület; megalapozó munkarészek és részletes kezelési terv

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

100 % Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

% Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>): K1a; Gyertyános kocsányos tölgyes (zömmel) J6 Keményfás ártéri erdők (kis foltokon inkább potenciális lehetőség) J4 fűz-nyár ártéri ligeterdők (a Pinka menti szegélyben)

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: Látogatás, átjárás, motorozás kerékpározás; Korábban erdészeti tevékenység folyt benne, jelenleg nincs erre utaló jel. Jelenleg az ŐNPIg kezelésében áll
Jellemzőik, intenzitás: A terület híd felőli végén már jelentős a taposási kár (kerékpár, quad, motor),

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Felmérés, Őrzés, Bemutatás,

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Sok

Japánkeserűfű: Kevés

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): amerikai kőris, bíbor nebáncsvirág

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Igen

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

DK-i sarok: időszakos holtág; D: ártéri bokorfüzes magaskórós, sok aranyvesszővel; K : hasonló GYKST erdőrézlet, rosszabb állapotban, több akáccal, de van benne sok tőzike, É: Pinka

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Őrség N2000 terület, (természetmegőrzési és madárvédelmi is)

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 1 db

Állapotuk: Új típusú tábla

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

Tavaszi tőzike (*Leucojum vernum*): kb 5 millió tő Tavaszi csillagvirág (*Scilla sp*) kb 10 ezer tő

Borostás sás (*Carex strigosa*)

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) Barna varangy (*Bufo bufo*) Erdei béka (*Rana dalmatina*)
Leveli béka (*Hyla arborea*) Sárgahasú unka (*Bombina variegata*) Kecse béka (*Rana esculenta*)
Fürge gyík (*Lacerta agilis*) Lábatlan gyík (*Anguis fragilis*) Vízisikló (*Natrix natrix*) Erdei sikló
(*Elaphe longissima*) nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) karvaly (*Accipiter nisus*) héja
(*Accipiter gentilis*) Egerészölyv (*Buteo buteo*) Szürke gém (*Ardea cinerea*) (alkalmi táplálkozó a holtág felőli részen) Holló (*Corvus corax*) Nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*) Zöld küllő
(*Picus viridis*) Fekete harkály (*Dryocopus martius*) Rövidkarmú fakusz (*Certhia brachydactyla*)
Nyaktekercs (*Jynx torquilla*) Énekes rigó (*Turdus philomelos*) Fekete rigó (*Turdus merula*)
Vörösbecgy (*Erithacus rubecula*) Csuszka (*Sitta europaea*) Erdei pinty (*Fringilla coelebs*)
Meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*) Széncinege (*Parus major*) Barátcinege (*Parus palustris*) Vidra (*Lutra lutra*)(A holtágnál alkalmi jelenlét) stb.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

---

5. Egyéb észrevétel

A területen mintegy 20 éve nem folyt erdészeti tevékenység. Jelentős a holtfa mennyisége. Az erdő átstrukturálódik. Sajnos kevés a tölgy és sok a nagyvad, ezért félok, hogy a folyamatok a gyertyánosodás irányába mutatnak. Ma még nem tudjuk, hogy a tűzikeire hogyan hat ez a szituáció. Hiszen a ma is látható látványos mennyiség, az erdőgazdálkodás és a rendszeres virágszedés ellenére/hatására alakult ki. Az egykori Tsz terület jelenleg az állam tulajdona és az Őrségi NPIg vagyonkezelésében van. Az ŐNPIg munkatársai virágzási időben őrzik. Felhasznált források: 1.)<http://koszegitk.blogspot.hu> (Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont blogja; szerkesztő: Tompa Tibor) 2.) Ökohydro Kft, (2007., Szombathely): Dobogó erdő, helyi jelentőségű természetvédelmi terület; megalapozó munkarészek és részletes kezelési terv Felhasznált térképi források: 1.) www.vasteir.hu (Vas Megyei Térinformatikai Rendszer) 2.) <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/> (Nyilvános interaktív erdőtérkép a NEBIH honlapján)